

Ennek a zeneiskolás anyagnak nézz utána, de sürgősen. Attól tartok, nem megy ez a bicikli – mondta a rovatvezető, és már csukta is be maga után az ajtót. Áronnak várakozás közben még az is eszébe jutott, vajon kellőképpen tájékozódott-e a zeneiskola ügyében, de aztán hamar megnyugtatta magát: az alig két év alatt országos hírűvé vált intézmény fontosságából, ténykedésének jelentőségéből már csak azért is igen könnyű volt felkészülni, mert számtalanszor, számtalan helyen elmondták, leírták, az új magyar zenei kultúra, a népi ihletésű hazai zeneoktatás és -művelés megteremtésében mennyire meghatározó szerep jut Békéstarhosnak. Sok mindent lehetett tudni az egykori Wenckheim-birtok ősparkkal körülvett, megüresedett épületeiben berendezkedő iskoláról – az ország első állami énekiskolájáról –, ahol már Kodály is járt és a tehetséges vidéki gyerekből akarják megteremteni az éneklő Magyarországot. Áron úgy nevelkedett – a szegedi Alsóvárosban a székely apa és a felvidéki anya következetesen hozzászoktatta a három gyereket –, hogy énekelni szép, jó és nagy öröm. Szinte felujjongott magában, mikor olvasta, hogy Tarhoson az az alapelv, hogy addig senki ne vegyen hangszeret a kezébe, míg nem tud énekelni és a hatalmas park gyönyörű gesztenye- és nyárfái meg lucfenyői alatt tartott szolfézsórákon a diákok versenyt daloltak a madarakkal, a balladaesteken, különféle szabadtéri rendezvényeken valósággal zengett a környék. A szerkesztőségben az ilyesminek nem volt sok becsülete – az ájudozó-bájos lipótvárosi kékharisnyák és a nagy szocialista ügybuzgóságtól fennen durrogó vezércikkeket és tűrhetetlen termelési riportokat gyártó, gyáva és ügyeskedő, többnyire írástudatlan karrieristák szánakozó lenézéssel fogadták volna a vidéki népi kádergyerek efféle megnyilatkozásait, netán hangoztatott lelkesedését – Áron, kellőképpen óvatos előrelátással, meg sem próbálkozott ilyesmivel.

Azonban a tarhosi kísérlet izgatta. Mikor értesült arról, hogy a már korábban nagy figyelemmel kísért intézmény, ahol – megírták – az egyik kihasználatlan épületben létesített gyakorlószobák kialakításakor maguk a diákok hordták az építkezéshez a meszet, a téglát, segítettek falazni is – „minisztériumi vizsgálat” alá kerül és május elejére kiderült: rövid időn belül, tulajdonképpen egy tollvonással megszüntetik a zeneiskolát – határozott. Utána kell járni a dolognak. A rovatvezető nem ellenkezett. „Beszélj neves szakemberekkel, ők majd értékelik az iskolát és megindokolják a bezárás szükségességét is.”

Most itt ül és várja a neves, kétszeres Kossuth-díjas zeneszerzőt. Készséges és kedves volt a telefonban, ő javasolta találkahelynek a Fészeket – Áron már hivatalos néven, a művészeti szövetségek házaként ismerte, bár hallomásból tudta, a háború előtt így hívták és a köznyelv most is Fészeknek nevezi ezt a hetedik kerületi, híres-neves, még a század legelején létesült művészklubot – ahol most sarokba húzódva,

székét szorosan a falhoz húzva és hátát oltalmazólag a falnak vetve, kíváncsian, de mindinkább feszengve várt, türelmesen, de kissé növekvő szorongással. Ez a sohasem látott Kovács Barnabás kétségkívül igen ismert, országos hírnévű ember, a Kossuth-díjat szinte természetes, hogy kétszer is megkapta, hiszen 1922 óta vesz részt a munkásmozgalomban, a szociáldemokraták kulturális rendezvényeit szervezi, munkáskórusokat vezet, 1927-től végez illegális pártmunkát (!), 31-ben pedig magának Sallai Imrének a futára, ebbéli minőségében utazik Berlinbe, ahol az emigráns magyarok körében folytat szervezőmunkát, innen kerül Moszkvába, ahol 1938-tól már a szovjet zeneszerzők egyesületének nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó főosztályát vezeti. A háborúban belép a Vörös Hadseregbe, főhadnagyként rész vesz a budapesti harcokban is, majd a szovjet hadsereg lapjának, az Új Szónak a munkatársa, már 45 ösztétől a zeneművészeti főiskola tanszékvezető tanára, immáron négy éve a Magyar Zeneművészek Szövetségének elnöke, 51-től országgyűlési képviselő, nemrégiben pedig – megírták a lapok – a párt, az MDP Központi Vezetőségének is tagja lett. Ilyen ember igazán megfelelő lehet, hogy a tarhosi ügyben megszólaljon – nyugtatta magát Áron és türelmetlenül pillantott az órájára: még több mint öt perc volt a találkozó megbeszélte időpontjáig.

Kovács hajszálpontosan érkezett. Amint Áron ránézett a sasorrú, keskeny szájú arcra a mélyen ülő, savószínű szemekkel és a csontos, előreugró állal, viselőjük átható, éles-szigorú tekintettel mérte végig, a konvencionális udvariaskodás paravánja mögül előkandikáló könyörtelen vizslatással. Az előtoluló kényelmetlen érzés, meglepetésére, fura tisztelet-félével vegyült a fiatalemberben: ez az ember tudja, mit akar, ez az ember hallatlan erőt, tekintélyt, súlyt tud maga mögött – Áron úgy vélte, Kovács Barnabás többé-kevésbé ismert életútja és magasan elismert személyisége indokolja mindezt, megjelenésének hatásával kombináltan.

A zeneszerző határozottan, némi szigorral, ugyanakkor őszintének tűnő érdeklődéssel kérdezgette.. Hány éves, mikor, hogyan került föl vidékről a párt központi lapjához, mik a tervei, mi érdekli, családja, iskolái, munkája. Áront jólesően meglepte ez a mélyen emberi hang. Végére is egy nagymenő zeneszerzőt, egy országos hírességet ugyan miért is izgatná, hogy Fekete Áron a szeged- alsóvárosi Martonosi utcából miként került föl a Szabad Néphez, milyen szakon végzett a tanárképzőn, hány testvére van és mik a tervei a jövőt illetően...? Furcsállta is: ő kérte a találkozót a komponistától, most mégis Kovács tesz úgy, mintha érdekelné őt – így tán elő se nagyon tud hozakodni mindazzal, amivel és amiért az egész beszélgetést kezdeményezte...

– Egyébként amit a telefonban mondott, arról nincs túl sok mondanivalóm – előzte meg a zeneszerző. – Ez a dolog már el van döntve.

– Igen, de ...- próbált megszólalni Áron, végre kicsit összeszedve magát.

– Nincs erről mit beszélni. Ne foglalkozzon ezzel.

Áron kétségbeesetten körülnézett. Az enyhe májusi kávéillatban alig néhányan üldögéltek a Fészek a kimondottan elegánsnak nevezhető termének asztalainál. Izgalmában kicsit előbbre hajolt a faltól, nagy lélegzetet vett és tisztelettudóan, de határozottan és hévvel próbálta taglalni a tarhosi ügy jelentőségét, gondosan ügyelve,

hogy eszmei-politikai lényegét kiemelje és létének indokoltságát bizonyítani próbálja.

A zeneszerző, úgy tűnt, vagy két percig türelmesen hallgatja. Kifejezéstelen arcán semmiféle érzelem vagy indulat nem látszott, savószínű szemei valahová a távolba mélyedtek, keskeny szája összeszorítva, szokatlanul nagy kezei a asztalon a csatos bambisüveget babrálták. Váratlanul szólalt meg, mikor Áron egy pillanatra megtorpant, újabb lendületet keresve.

– Nézze. Én ÁVH-s ezredes vagyok. Nyugodtan el is mondhatja, ha kell, úgyis letagadom. – Egy másodpercre elmosolyodott, furcsa, ábrándos mosollyal, mint amikor régóta nélkülözött, különösen kedves ínycsalat jut az ember eszébe. – Maga okos, értelmes, intelligens fiatalember, igazán nagy kár volna magáért, ezt most a legkomolyabban mondom. Még maga előtt az élet, családja van, tervei, ígéretes egzisztenciája. Felejtse el ezt az egészet. – Indulni készült. – Felejtse el – szólt még vissza.

Áron mozdulatlanul ült a falnál. A csatosüveget bámulta meredten, amin még az előbb szokatlanul nagy kezével babrált Kovács Barnabás tanszékvezető főiskolai tanár, kétszeres Kossuth-díjas zeneszerző, a Magyar Zeneművészek Szövetségének elnöke.

